

Академічна доброчесність: академічна культура ЗВО

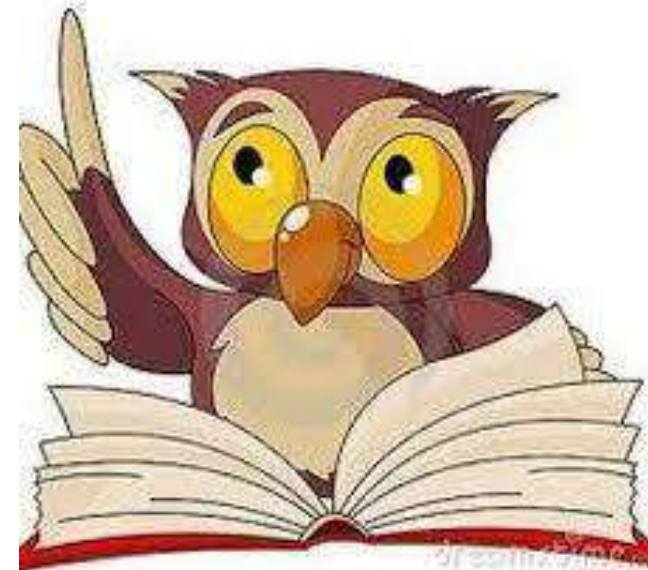
Д-р н. з держ. управ., проф. Євсєєва Г.П

10.10.2024.

***Ваша освіта сьогодні –
це запорука успішного завтра для України***

Наш фронт – це навчання, бо ми маємо ставати кращими, розумнішими і згодом відбудовувати нашу країну, застосовуючи свої знання.

***Важливо пам'ятати про необхідність і важливість
формування професійної, кваліфікованої та свідомої
спільноти України***

28 вересня 2017 року набрав чинності Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-УІІІ, що запровадив і формалізував єдині для всіх рівнів освіти види порушень **академічної доброчесності** (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання).

Крім того, стаття 42 Закону України «Про освіту» визначає особливості дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними і науковими працівниками та здобувачами освіти; види академічної відповідальності науково-педагогічних і наукових працівників та здобувачів освіти; права осіб, стосовно яких порушено питання про порушення ними академічної доброчесності тощо.

Законом України «Про освіту» внесено відповідні зміни в Закон України «Про вищу освіту», якими визначено зміст академічної доброчесності. *

* Цит. за: «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти». Лист МОН України від 24 жовтня 2017 р.

Законодавство у сфері академічної доброчесності:

- Конституція України,
- спеціальні закони у сфері освіти і науки: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»,
- закони України «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції»,
- постанови Кабінету Міністрів України: Порядок присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради, Порядок присвоєння вчених звань та ін.,
- **проект закону України «Про академічну доброчесність»**,
- методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України для закладів вищої освіти із підтримки принципів академічної доброчесності,
- рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти,
- Етичний кодекс вченого України,
- Статут ЗВО,
- **Кодекс академічної доброчесності ПДАБА**

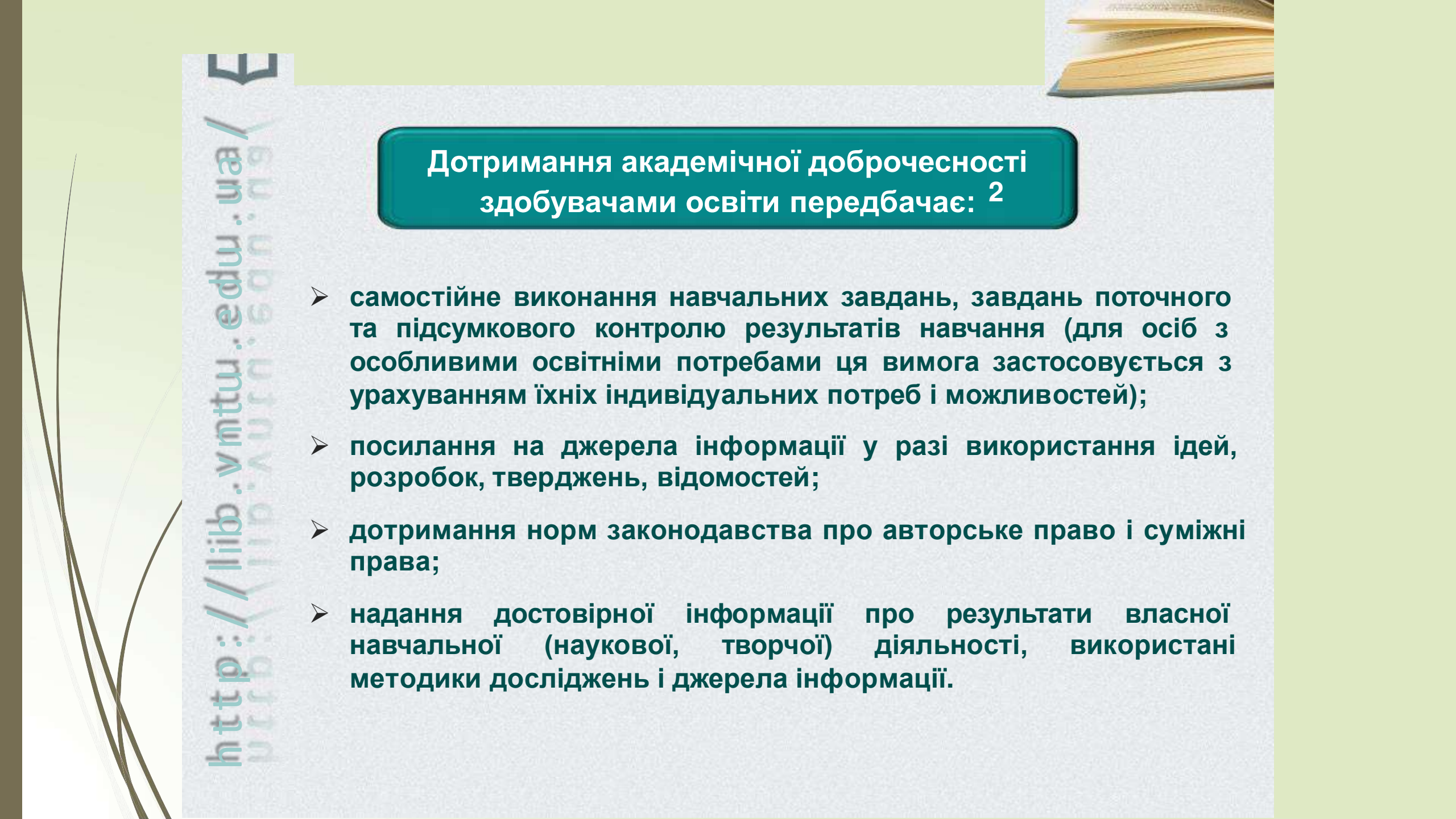

Обов'язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та здобувачів освіти *

➔ Згідно з пунктом 31 статті 58 Закону України «Про вищу освіту» науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої освіти зобов'язані дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти.

➔ Особи, які навчаються у закладах вищої освіти, зі свого боку, зобов'язані виконувати вимоги освітньої (наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання (пункт 3 статті 63 Закону України «Про вищу освіту»).

* Цит. за: «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти». Лист МОН України від 24 жовтня 2017 р.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: ²

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Заклади вищої освіти зобов'язані *

➔ Вживати заходів, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах наукових, науково-педагогічних, педагогічних, інших працівників і здобувачів вищої освіти та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності (пункт 1 частини третьої статті 32 Закону України «Про вищу освіту»).

➔ Мати внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що відповідно до пункту 8 частини другої статті 16 Закону України «Про вищу освіту» передбачає забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

* Цит. за: «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти». Лист МОН України від 24 жовтня 2017 р.

Академічна доброчесність

- це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень

Зовдання

```
graph LR; A([Зовдання]) --> B([боротьба з плагіатом]); A --> C([інформаційна грамотність]); A --> D([етичні норми академічної спільноти]); A --> E([підвищення мотивації навчання]); A --> F([антикорупційні заходи]);
```

**боротьба з
плагіатом**

**інформаційна
грамотність**

**етичні норми
академічної
спільноти**

**підвищення
мотивації
навчання**

**антикорупційні
заходи**

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- незаохочування інших осіб до вчинення дій, які суперечать нормам академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними і науково-педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів.

Фундаментальні цінності академічної доброчесності

довіра

повага

чесність

відповідальність

справедливість

Довіра

ДОЗВОЛЯЄ нам співпрацювати,
обмінюватися інформацією і поширювати
нові ідеї вільно, не побоюючись, що наша
робота буде вкрадена, наш кар'єрний
ріст або наша репутація зменшиться.

Повага

повага в академічних спільнотах повинна бути взаємною і вимагати прояву поваги як до самого себе, так і до інших. Повага до себе означає долати труднощі цілісно, а повага до інших – оцінювати різноманітні думки, мати можливість і необхідність дискутувати, тестувати і доопрацьовувати ідеї; проявляти уважне ставлення до різних точок зору.

Чесність

недобросовісна поведінка не лише ставить під загрозу добробут академічних шкіл і порушує права своїх членів, вона також може кинути тінь на репутацію навчального закладу та на особу здобувача.

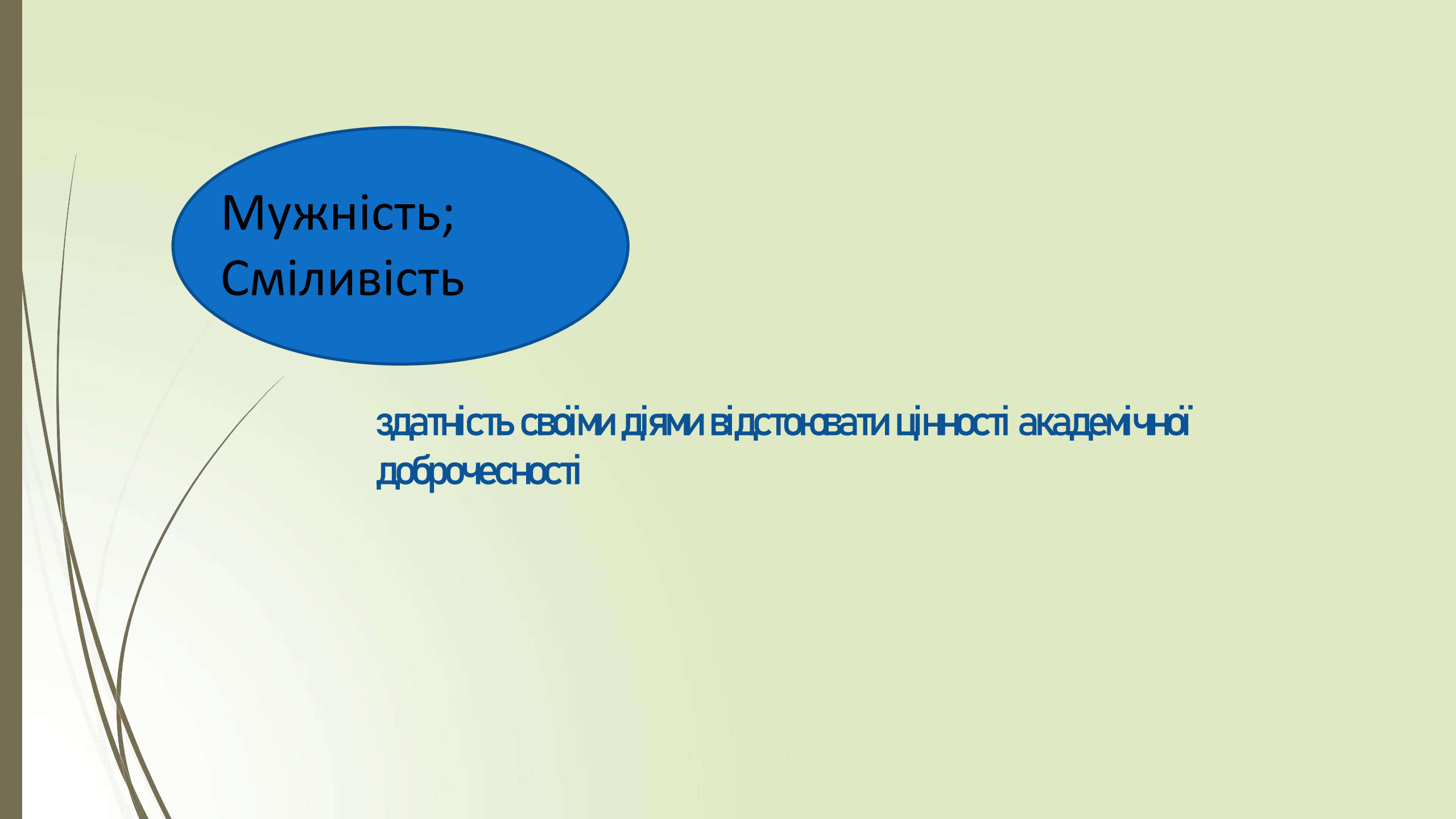
Відповідальність

бути відповідальним – значить протистояти злочинам, чинити опір негативному тиску з боку однолітків і слугувати позитивним прикладом. Відповідальні особи мають нести відповідальність за свої дії та працювати так, щоб перешкоджати і запобігати неправомірній поведінці інших.

Справедливість

важливі компоненти справедливості: передбачуваність, прозорість і чіткі, розумні очікування. Справедлива, точна й неупереджена оцінка відіграє важливу роль у процесах навчання, має важливе значення для встановлення довіри між викладачами та студентами. Неупереджене ставлення, відсутність дискримінації.

Мужність;
Сміливість

здатність своїми діями відстоювати цінності академічної
добросчесності

Академічна доброчесність

Academic Integrity

Термін *integer* з лат. означає “довершений, повний, цілісний”

Integrity – “довершеність, повнота, цілісність” – означає такий психологічний стан людини, який характеризується її внутрішньою гармонією, стійкістю і послідовністю морального образу (Killinger 2010)

Академічна доброчесність – це відданість академічної спільноти, навіть перед лицем труднощів, шести фундаментальним цінностям: чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності і мужності (The International Center for Academic Integrity 2012)

Академічна недобро́рочесність

академічний плагіат

фабрикація

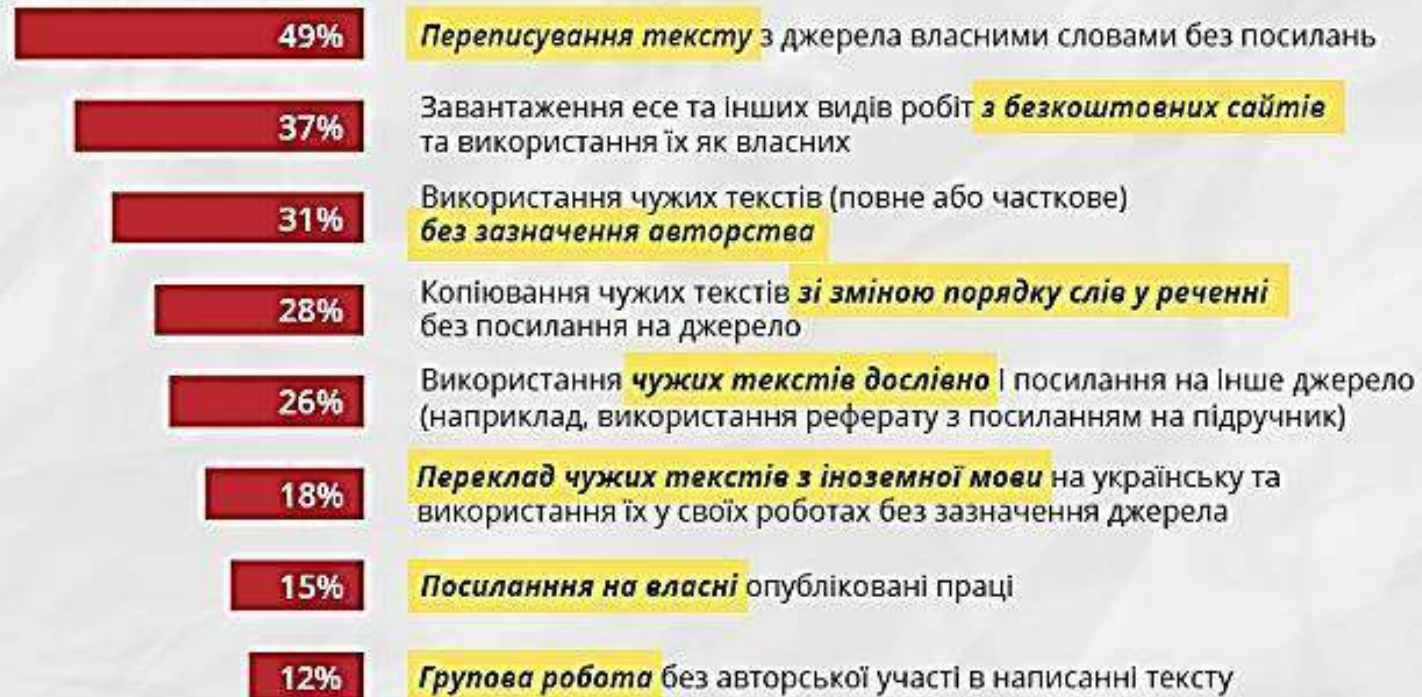
хабарництво

обман

списування

Статистика академічного плагіату в Україні

Що з перерахованого ви використовуєте під час навчання?

Епідемія
академічного плагіату в
цифрах

(опитування 2022

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3849662-proekt-zakonu-pro-akademicnu-dobrocesnist-so-vin-peredbacae-ta->)

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства

- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів

ПЛАГІАТ

(в академічній сфері) — публікація чужого тексту під власним іменем або запозичення його фрагментів без зазначення джерела.*

ВИДИ ПЛАГІАТУ

РЕПУБЛІКАЦІЯ

РЕПЛІКАЦІЯ

РЕРАЙТ

ФАЛЬСИФІКАЦІЯ

ДОСЛІВНИЙ
ПЛАГІАТ

МОЗАІЧНИЙ
ПЛАГІАТ

ВІДСУТНІСТЬ ПОСИЛАНЬ
НА ПРЯМІ ЦИТАТИ

НЕАДЕКВАТНЕ
ПЕРЕФРАЗУВАННЯ

ПОЄДНАННЯ ВЛАСНОГО
ТА ЗАПОЗИЧЕНОГО
ТЕКСТУ БЕЗ ЦИТУВАННЯ
ДЖЕРЕЛ

КОПІЮВАННЯ ЧУЖОЇ
НАУКОВОЇ РОБОТИ ТА
ПРИВЛАСНЕННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАЦІ

СПИСУВАННЯ
ПИСЬМОВИХ
РОБІТ ІНШИХ
СТУДЕНТІВ

ЗГАДУВАННЯ
ДЖЕРЕЛА
БЕЗ ПОСИЛАННЯ

Види плагіату

- **Дослівний плагіат** -переписування першоджерела без змін і посилання.
- **Мозаїчний плагіат** - компіляція декількох джерел та перефразування окремих слів
- **Відсутність посилань на прямі цитати** - **ЦИТУВАННЯ**
- **Неадекватне перефразування** -передача думки словами автора без взяття їх у лапки.

Згадування джерела без посилання

- **Рерайт** – зміна тексту без зміни змісту
- **Створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел**
- **Копіювання чужої наукової роботи, чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм ім'ям**
- **Списування письмових робіт інших студентів, науковців**
- **Фальсифікація** -підробка, імітація; умисне викривлення або ж неправильне тлумачення тих чи інших явищ, подій, фактів;
- **Реплікація** -процес створення копій;
- **Републікація** - повторне чи багаторазове оприлюднення інформації

Плагіат

Оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Про авторське право і суміжні права, ст. 50.в

Оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Про вищу освіту, ст. 69.6

Самоплагіат

2) самоплагіат – відтворення у наукових виданнях без посилання на джерело власних раніше опублікованих у відповідних виданнях наукових результатів;

2) самоплагіат – оприлюднення у наукових виданнях (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових (творчих) результатів, отриманих автором, як нових наукових (творчих) результатів

Вибір програмних засобів для перевірки текстів на плагіат

Unplag.com
PLAGIARISM DETECTION ENGINE

StrikePlagiarism.com

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях

- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання

- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

Списування

списування – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації **чи допомоги** під час оцінювання результатів навчання;

Порушенням академічної доброчесності вважається :

- хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі

- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти

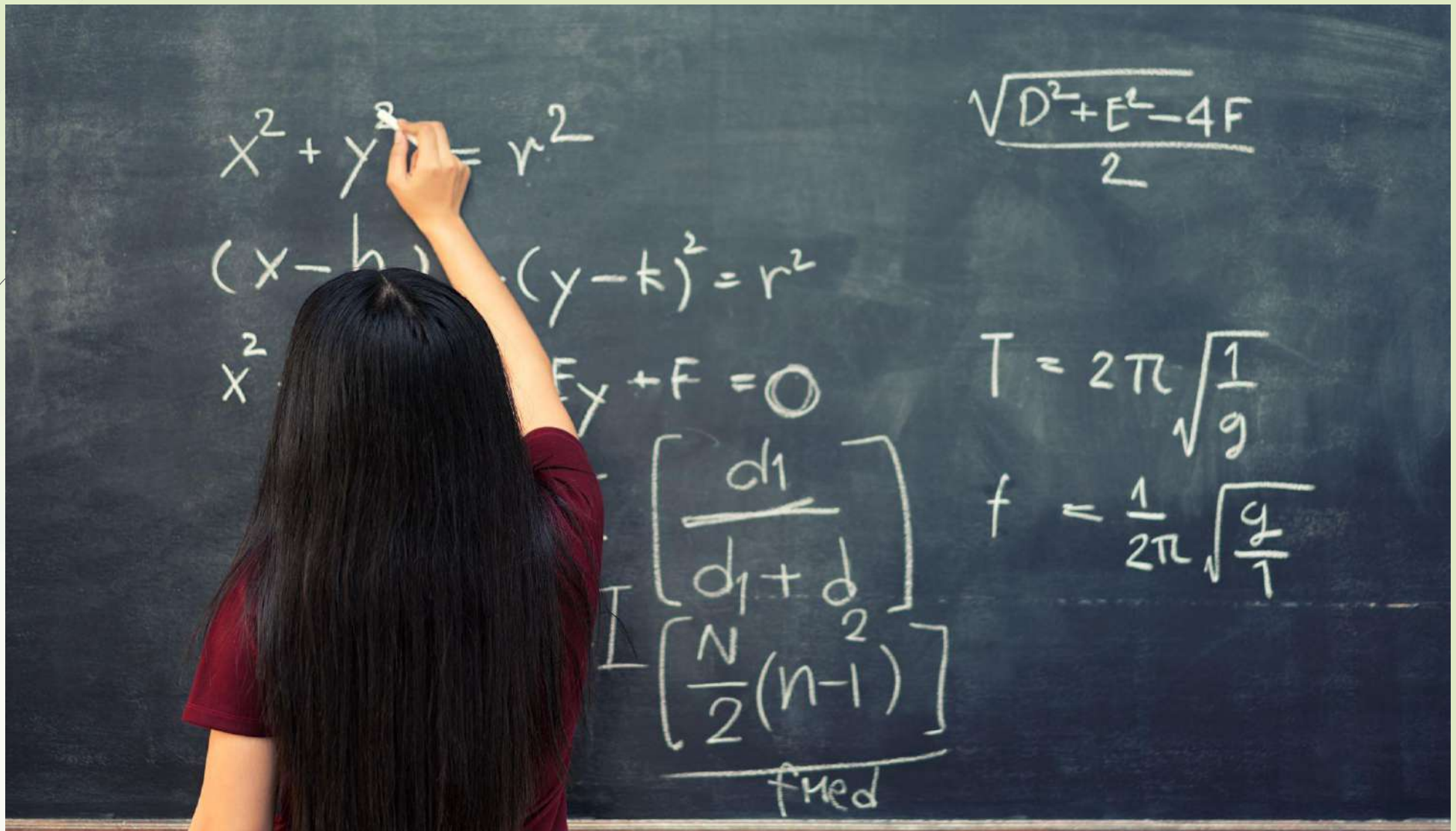
Оцінювання, саботаж

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінок здобувачів освіти педагогічними та науково-педагогічними працівниками.

академічний саботаж – вчинення учасником освітнього процесу дій, що надають йому можливість отримати нелегітимну академічну вигоду, чи зменшити таку для інших членів академічної групи чи спільноти.

<http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontsepsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>

Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності

**За порушення академічної доброчесності
науково-педагогічні працівники ЗВО бути
притягнені до такої академічної
відповідальності:**

- ✓ відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- ✓ позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- ✓ позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади

**За порушення академічної доброчесності
здобувачі освіти можуть бути притягнені до
такої академічної відповідальності:**

- ✓ повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- ✓ повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- ✓ відрахування із закладу освіти;
- ✓ позбавлення академічної стипендії;
- ✓ позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання

Проект Закону України «Про академічну доброчесність»

Поданий до Верховної ради з ініціативи Національної агенції із забезпечення якості освіти

**Документи, які
регламентують
етичний науковий
вимір**

Бухарестська
Декларацію з
етичних цінностей
та принципів вищої
освіти в
Європейському
регіоні
(2004)

«Етичний кодекс
ученого
України»
(2009)

«Проект
сприяння
академічній
добросовісності»
(2016)

В Бухарестській Декларації з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні констатується, що:

“ ... 2.3. Виховання чесності слід починати з себе, а вже потім добиватися її поширення серед всіх членів академічної спільноти, не допускаючи ніяких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки, які негативно впливають на якість отриманих академічних ступенів.

4.Довіра, яку взаємно поділяють всі члени академічної спільноти є основою для клімату роботи, який сприяє вільному обміну ідеями, творчості та індивідуальному розвитку.

5.Забезпечення справедливості у викладанні, оцінці освітніх досягнень студентів, наукових дослідженнях, кар'єрному просуванні персоналу, отриманні будь-яких нагород, відзнак, ступенів, повинно ґрунтуватися на законних, прозорих, справедливих, передбачуваних, послідовних і об'єктивних критеріях.

6.Вільний обмін ідеями і свобода висловлювань базуються на взаємній повазі, яку поділяють всі члени академічної спільноти, незалежно від їх положення в освітній та науковій ієрархії. Без такого обміну рівень академічної та наукової творчості падає.

7.Відповідальність повинні нести всі члени академічної спільноти, що дозволить забезпечити підзвітність, вільне вираження поглядів, супротив неправомірним діям...”

«...Кожен член академічної та освітньої спільноти повинен прагнути до чесності і поширювати це прагнення на інших учасників освітнього та наукового процесу, послідовно утримуючись від брехні, шахрайства, крадіжок та інших форм нечесної поведінки, що викривляють парадигму освіти і науки....»

Бухарестська декларація етичних
цінностей
і принципів вищої освіти в Європі

**Науково-методична комісія
з організаційно-методичного забезпечення
вищої освіти**

- 301 Освіта впродовж життя, визнання неформального та інформального навчання
- 302 Дистанційне навчання
- **303 Академічна доброчесність**
- 304 Навчання іноземних громадян
- 307 Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників
- 306 Бібліотечні технології
- 305 Нормування робочого часу науково-педагогічних працівників

**Рекомендації щодо
забезпечення принципів
академічної доброчесності**

2018 рік

Зміст Рекомендацій

- Вступ
- Академічна культура та доброчесність як соціальний капітал сучасного університету
- Інституційні засади академічної доброчесності в аспекті розвитку навчальних закладів та кар'єри академічного персоналу
- Прояви академічної недоброчесності
- Етичні принципи у вищій освіті
- Основні принципи забезпечення академічної доброчесності у наукових дослідженнях
- Кодекс честі як інструмент дотримання академічної доброчесності науковця і освітянина
- Правові аспекти академічної доброчесності та боротьби із плагіатом ..
- Компетентності із академічної доброчесності, яких повинен набути здобувач вищої освіти

Етичні принципи у вищій

- Integrity
 - Чесність
 - Правда
 - Прозорість
 - Повага до інших
 - Довіра
 - Підзвітність
 - Міжнародна співпраця
- ## ОСВІТІ:
- Справедливість
 - Рівність
 - Демократичне управління
 - Якісна освіта
 - Самовдосконалення та вдосконалення системи
 - Інституційна автономія

Контакти

www.saiup.org.ua
www.americancouncils.org.ua
www.facebook.com/saiupproject
www.vk.com/saiup

Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project (SAIUP), 2016

SAIUP.org.ua

Міністерство
освіти і науки
України

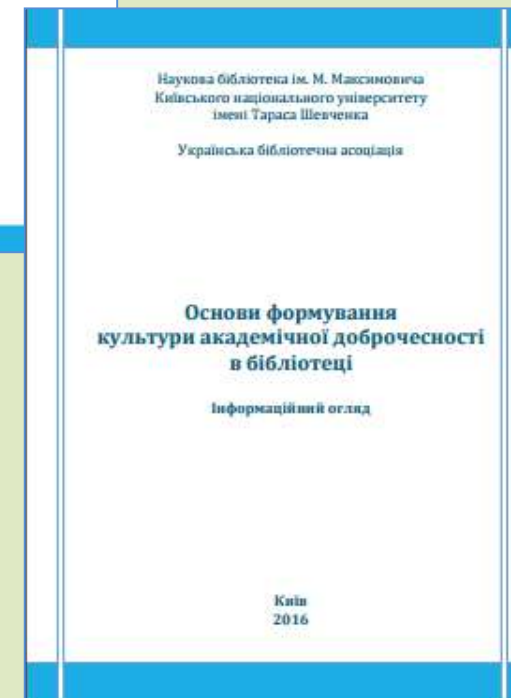
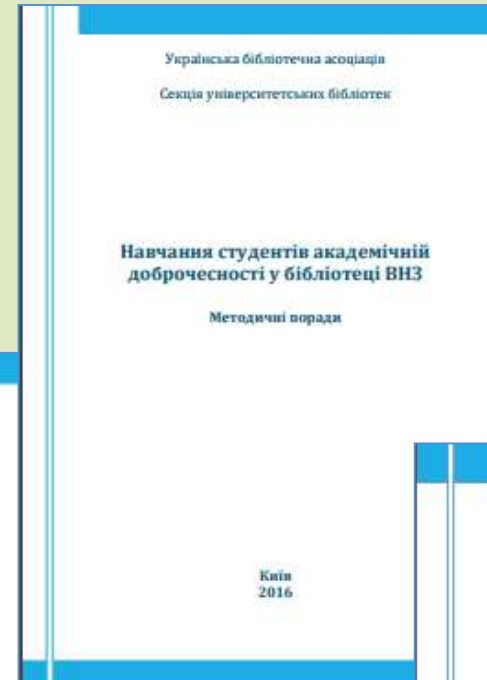
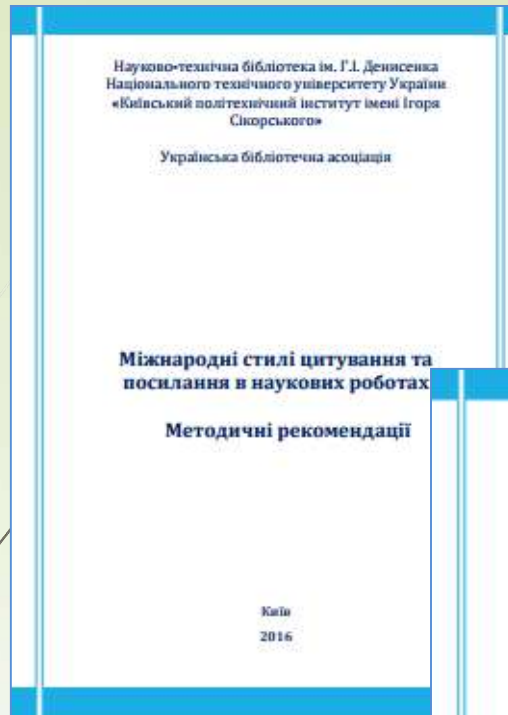

Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах

*За матеріалами Єгора Стадного
Консультанта Проекту сприяння
академічній доброчесності в Україні
SAIUP*

SAIUP.org.ua

Рекомендації щодо впровадження академічної доброчесності

УДУНТ ННІ ПДАБА

ПДАБА - PSACEA

https://pgasa.dp.ua

Початок роботи Входящие (807) - yevs... Microsoft 365 Microsoft Teams

Інші закладки

ННІ ПДАБА

Академія Вступнику Студенту Освітня діяльність Наукова діяльність Міжнародна діяльність

Академія сьогодні

Структура

Офіційна інформація

Історія академії

Громадські обговорення

Скринька довіри / Лінія оперативного реагування

Телефонний довідник

Довідник e-адрес

Мапа сайту

Звіти керівництва

Щорічне оцінювання НПП

Гендерна політика академії

Протидія тероризму та насиллю

Мова освітнього процесу

Академічна доброчесність

Інститут кураторства

СКРИНЬКА ДОВІРИ / ЛІНІЯ ОПЕРАТИВНОГО РЕАГУВАННЯ

ЛІЦЕЙ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

https://pgasa.dp.ua/hp-2/dobrochesnist/np_documents/

7:50 10.10.2024

Доброчесність н-п документи

https://pgasa.dp.ua/hp-2/dobrochesnist/np_documents/

Початок роботиВходящие (807) - yevs...Microsoft 365Microsoft Teams

Інші закладки

ННІ ПДАБА

АкадеміяВступникуСтудентуОсвітня діяльністьНаукова діяльністьМіжнародна діяльність

Нормативно-правові документи

Комісія з етики та доброчесності

ІНФОРМАЦІЯ

Інформаційний бюлетень

Кодекс академічної доброчесності ПДАБА

23.08.2023

PDF

ПОРЯДОК процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та

16.12.2019

PDF

Про порядок роботи зі зверненнями та організації особистого прийому громадян у ДВНЗ "Придніпровська державна академія будівництва та

16.12.2019

PDF

МОН щодо забезпечення академічної доброчесності

03.12.2019

PDF

Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату від 29.01.2020р.

03.03.2020

PDF

НАКАЗ від 26.03.2020 р. № 89 Про заходи щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти

05.05.2021

PDF

Наказ від 24.11.2020 р. № 233 Про впровадження організаційної процедури перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів

26.11.2020

PDF

Рекомендації для експертів із розгляду внутрішньої політики і процедур забезпечення академічної доброчесності

13.10.2023

PDF

7:5010.10.2024

Принципи на яких ґрунтується етика взаємодії відповідно до Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики Придніпровської державної академії будівництва та архітектури

- . чесність;**
- . взаємоповага;**
- . ввічливість;**
- толерантність!**

Кожен член академічної спільноти:

- ✓ має право вільно обирати свою громадянську та наукову позицію;
- ✓ має право відстоювати обрану позицію тільки від власного імені;
- ✓ уникати публічних висловлювань, що негативно впливають на імідж Академії;
- ✓ шанобливо ставитись до елементів корпоративної символіки Академії;
- ✓ дотримуватись Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- ✓ дотримуватись культури зовнішнього вигляду;
- ✓ підтримувати культуру ведення електронного спілкування;
- ✓ дотримуватись стандартів ділової етики

Для усіх членів академічної спільноти є **неприйнятним**

- навмисне перешкоджання діяльності інших членів академічної спільноти;
- участь у діяльності, що пов'язана з обманом, та нечесністю, підробкою офіційних документів;
- перевищення повноважень;
- **ведення проросійської пропаганди;**
- **ведення занять російською мовою;**
- вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління в ЗВО;
пронесення в ЗВО речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини

Обов'язкові етичні норми:

- ✓ викладач не має права принижувати будь-яким чином гідність здобувача вищої освіти. Викладач має право зробити зауваження здобувачам вищої освіти щодо неналежного зовнішнього вигляду та поведінки;
- ✓ викладачі мають звертатись на «Ви» до здобувачів вищої освіти;
- ✓ здобувачі вищої освіти мають знати викладачів на ім'я та по батькові, а також звертатися до них на «Ви»;
- ✓ здобувач вищої освіти не має права грубити викладачу, поводитися фамільярно;
- ✓ викладач і здобувач не можуть ігнорувати освітній процес.

Нормативні документи

- Проект закону про освіту [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Електрон. дан. – Ukraine, 2016. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58639 (дата звернення: 3.04.2017). – Загол. з екрана
- Постанова Верховної Ради України Про прийняття за основу проекту Закону України про освіту // Відомості Верховної Ради. – 2016. – № 45. – ст. 769
- Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ 7.1:2006 / Нац. стандарт України. – [Чинний з 01.07.2007]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – III, 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
- Библиографическая запись. Заголовок. Общие требования и правила составления : ДСТУ 7.80:2007 / Межгосударственный Совет по стандартизации, метрологии и сертификации. – [Чинний з 22.06.2000]. – [Ратифікований в Україні 01.07.2000]. – Минск [2000]. – (Система стандартів по информации библиотечному и издательскому делу).
- Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках : ДСТУ 7152:2010 / Нац. стандарт України. – [Чинний з 01.10.2010]. – Київ, 2010. – 14 с. – (Інформація та документація).
- Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – [Чинний з 01.07.2016]. – Київ : УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).

Інформаційні-рекомендаційні матеріали

- SAIUP. Чесність починається з тебе [Електронний ресурс] / Американські ради з міжнародної освіти. – Електрон. дан. – Ukraine, [2016]. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/> (дата звернення: 3.04.2017). – Загол. з екрана
- Атестаційна колегія МОН розглянула питання академічної доброчесності [Електронний ресурс]. – Ukraine, 2016, 4 лип. – Режим доступу: <http://pedpresa.ua/162898-atestatsijna-kolegiya-mon-rozglyanula-pytannya-akademichnoyi-dobrochesnosti.html> (дата звернення: 11.04.2017). – Загол. з екрана.
- Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред.: Т. В. Фініков, А. Є. Артюхов ; Міжнар. благод. Фонд «Міжнар. фонд. дослідж. освіт. політики». – Київ : Таксон, 2016. – 234 с.
- Основи академічного письма : метод. рек. та програма курсу / уклад.: Н. Шліхта, І. Шліхта. – Київ, 2016. – 61 с.
- Стадний Є. Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / Є. Стадний. – Електрон. дан. – Ukraine, 2017, 21 лют. – 18 с. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/resursy/rekomendatsiyi-shhodo-vprovadzhennya-etychnyh-kodeksiv-v-ukrayinskyh-vyshhyh-navchalnyh-zakladah/> (дата звернення: 12.04.2017).

У презентації використані матеріали,
що надані учасниками Міжнародної конференції
“Академічна доброчесність: практики
українських ВНЗ”, які погодились на подальше
їх поширення серед освітянської спільноти

<https://www.youtube.com/watch?v=u7rdL3tQf3g&sns=em>

Дякую за увагу!

